Sprawozdanie z realizacji
Programu
oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych
dla osób stosujących przemoc domową
na lata 2024– 2030
na terenie Gminy Miasta Radom za 2025 rok

Program oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024– 2030 został przyjęty do realizacji uchwałą Rady Miejskiej Nr CXII/1086/2024 w dniu 25 marca 2024 roku. Program stanowi integralną część systemu przeciwdziałania przemocy domowej, jaki funkcjonuje na terenie Gminy Miasta Radomia. Jego zadaniem jest uzupełnienie różnych form interwencji prawnych i administracyjnych podejmowanych wobec sprawców. Realizacja Programu jest zadaniem zleconym samorządowi powiatu. Delegację do jego opracowania stanowi art. 6 ust. 4 pkt 2 *ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej*. Program został opracowany z uwzględnieniem wytycznych do tworzenia modelowych programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową. Program spełnia wymogi określone *w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 06.07.2006 roku w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy domowej, a także szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych i jest spójny z zapisami następujących dokumentów programowych:*

- *Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030,*
- *Programem przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024 - 2030.*

Wszelkiego rodzaju działania, które zostały zaplanowane w Programie wobec osoby stosującej przemoc domową są podporządkowane przede wszystkim zasadzie ochrony bezpieczeństwa, autonomii i dobra osób krzywdzonych. Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne przyczyniają się więc do zmiany postaw i zachowań osób stosujących przemoc domową, a w konsekwencji powstrzymania i zakończenia przemocy oraz zwiększenia poczucia odpowiedzialności tych osób za własne czyny, nabycia zdolności do samokontroli agresywnych zachowań i prawidłowego współżycia w rodzinie. Program przyczynia się również do wzmocnienia współpracy i komunikacji pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Podstawowym założeniem Programu jest przekonanie, że przemoc jest zachowaniem nieakceptowalnym, którego nic nie usprawiedliwia. Działania edukacyjne i korygujące postawę osoby stosującej przemoc domową powinny trwale zmieniać jej świadomość w odniesieniu do zjawiska przemocy oraz jej skutków fizycznych, psychologicznych i prawnych. Systematyczna edukacja w zakresie konsekwencji prawnych stosowanej przemocy oraz modelowanie stylu myślenia sprawcy są szczególnie skuteczne w powstrzymywaniu się od przemocy. Stosowanie odpowiednich oddziaływań edukacyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc domową pozwala na redukcję agresji, kształtowanie umiejętności komunikacji, budowanie relacji partnerskich opartych na szacunku wobec bliskich oraz radzenie sobie z własną złością i agresją.

Niniejsze sprawozdanie stanowi wynik monitoringu ***Programu oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024 - 2030*** za okres od stycznia 2025 do grudnia 2025 roku.

I. Założenia Programu

Cel główny Programu zakłada powstrzymanie się osób stosujących przemoc i zakończenie przemocy domowej. Jest on realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- Powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem tej przemocy.
- Rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie.
- Kształtowania umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez użycia przemocy.
- Uznanie przez osobę stosującą przemoc domową faktu stosowania tej przemocy.
- Zdobycie i podniesienie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy domowej.
- Zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy.
- Uzyskiwanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Realizatorem Programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową jest Urząd Miejski w Radomiu jako organ administrujący, kontrolujący i monitorujący program. Partnerami w realizacji są:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomiu
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Radomiu
- Komenda Miejska Policji w Radomiu
- Prokuratura Rejonowa w Radomiu
- Sąd Rejonowy w Radomiu
- Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonujące Orzeczenia w Sprawach Karnych
- Areszt Śledczy w Radomiu
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Organizacje pozarządowe.

Program jest skierowany do osób dorosłych, które identyfikują się z problemem przemocy i wykazują motywację do udziału w terapii:

- osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy domowej, odbywających karę pozbawienia wolności albo wobec**,** których sąd warunkowo zawiesił wykonywanie kary, zobowiązując je do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym,
- osób stosujących przemoc domową, uzależnionych od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych, które ukończyły program psychoterapii uzależnień,
- osób, które zostały zgłoszone do uczestnictwa w programie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych przez Zespół Interdyscyplinarny Gminy Miasta Radomia.

W Programie zaplanowano realizację edycji w systemie zamkniętym, bez możliwości dołączania nowych osób. Praca ze osobami stosującymi przemoc domową ma charakter grupowy, tj. od 10 do 15 osób, ale przewidziano także możliwość spotkań indywidualnych, przy jednoczesnym założeniu, że dominującą formą będą działania grupowe. Łączny czas Programu obejmuje nie mniej niż 60 – 120 godzin zajęć, zaś przerwy pomiędzy kolejnymi zajęciami nie będą dłuższe niż tydzień. Zajęcia grupowe podzielono na bloki tematyczne. Zawartość merytoryczną Programu skoncentrowano wokół następujących elementów:

- **edukacji** – dostarczanie uczestnikom informacji, które pomogą im zrozumieć dynamikę przemocy w kontekście procesów uczenia się społeczno – kulturowego i socjalizacji w roli męskiej,
- **rozpoznawania i zmiany systemu przekonań i postaw osobistych** – program tworzy okazję do badania osobistego systemu przekonań, postaw i nastawień emocjonalnych, które inicjują i wzmacniają stosowanie przez nich przemocy,
- **zmian behawioralno – poznawczych** – uczestnicy, którzy zaczęli się angażować w proces zmiany postaw i zachowań otrzymują możliwość ćwiczenia nowych i konstruktywnych form myślenia i reagowania, służących kontroli szkodliwy zachowań oraz sprzyjających odpowiedzialnemu podejmowaniu decyzji w sytuacjach konfliktowych, a także utrzymywaniu egalitarnych relacji międzyludzkich .

II. Realizacja programu

W 2025 roku na terenie Gminy Miasta Radomia odbyła się jedna edycja programu zajęć korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc pt. „Stop Przemocy edycja III". Gmina Miasta Radomia w 2025 roku prowadzenie programu oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową powierzyła osobom fizycznym - Pani Teresie Radosz i Pani Monice Rajchel. Zespół Interdyscyplinarny wydał 15 skierować dla sprawców przemocy do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym. W/w program ukończyło 8 uczestników i zrealizowano 70 godzin zajęć z uczestnikami programu. Miejscem spotkań było X LO w Radomiu przy ulicy Prażmowskiego 37.

Działania wobec sprawców przemocy były podejmowane przez partnerów w następującym zakresie:

1. Komenda Miejska Policji w Radomiu

Głównym celem Programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024 - 2030 jest powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy oraz utrwalenie zmian postaw i zachowań nabytych w trakcie oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych, a w konsekwencji powstrzymania i zakończenia przemocy oraz zwiększenia poczucia odpowiedzialności za własne czyny, zdolności do samokontroli agresywnych zachowań i konstruktywnego współżycia. Policjanci wobec

sprawcy podejmowali działania przede wszystkim podporządkowane zasadzie ochrony bezpieczeństwa, autonomii i dobra osób krzywdzonych przez osobę stosującą przemoc.

Funkcjonariusze Policji przeprowadzili 530 interwencji domowych związanych z przemocą domową. Wypełnionych zostało 515 formularzy „Niebieska Karta" wszczynających procedurę oraz 15 dotyczących kolejnych przypadków przemocy domowej w trakcie trwającej procedury. Przemocą domową dotkniętych zostało 690 osób, w tym 460 kobiety (do 65 roku życia - 428, od 66 roku życia - 32), 93 mężczyzn (do 65 roku życia - 80, od 66 roku życia - 13) i 137 małoletnich. Wśród stosujących przemoc domową odnotowano 188 osób będących pod wpływem alkoholu: 172 mężczyzn i 16 kobiet. W Pomieszczeniu dla Osób Zatrzymanych Komendy Wojewódzkiej Policji z siedzibą w Radomiu zatrzymano 161 sprawców przemocy domowej, w tym 153 mężczyzn i 8 kobiet. Sprawcy przemocy domowej stosowali różne formy przemocy. W 329 przypadkach przemoc fizyczną, w 452 przemoc psychiczną, w 20 przemoc seksualną, w 53 przemoc ekonomiczną, w 13 przemoc podejmowaną za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz w 12 przypadkach stosowano inny rodzaj przemocy. Ponadto 391 osobom, doznającym przemocy domowej udzielono pomocy. W minionym roku na terenie miasta Radomia funkcjonariusze w 138 przypadkach zastosowali powyższe środki. Do ich złamania doszło 42 razy. W 2025 roku wobec osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa w sprawach rodzinnych w 51 przypadkach prokurator zastosował środek zapobiegawczy.

W 2025 roku policjanci brali udział w kampanii Biała Wstążka mającej na celu zatrzymanie przemocy wobec kobiet. Akcja zorganizowana została przez mężczyzn walczących z przemocą wobec kobiet. Ogólne założenia kampanii międzynarodowej to zwrócenie uwagi na zjawisko przemocy domowej, zachęcenie do mówienia i kształtowanie postaw krytycznych wobec zjawiska, edukacja młodych ludzi, przede wszystkim mężczyzn na temat konstruktywnych sposobów wywierania wpływu i rozwiązywania konfliktów, kształtowanie nowego pokolenia, które żyje bez przemocy, z szacunkiem i w zgodzie z innymi.

2. Prokuratura Rejonowa Radom – Wschód i Prokuratura Rejonowa Radom – Zachód

W okresie od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2025 Prokuratura Rejonowa realizując ustawowe zapisy podejmowała następujące działania:

1. W toku prowadzonych 98 postępowań o przestępstwa z art. 207 k.k., w stosunku do sprawców przemocy domowej zastosowane zostały środki zapobiegawcze w postaci :
- tymczasowego aresztowania - w 1 postępowaniu,
- dozoru policji - w 9 postępowaniach,
- nakazu opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym - w 8 postępowaniach,
- zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego - w 8 postępowaniach,
- zakazu kontaktowania się z pokrzywdzonym - w 9 postępowaniach.

2. W oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005r. *o przeciwdziałaniu przemocy domowej* prokuratorzy brali udział w postępowaniach przed sądami cywilnymi w sprawach kierowanych przez pokrzywdzonych.

3. W ramach działalności poza karnej, do sądu rodzinnego, w oparciu o przepisy kodeksu rodzinnego i opiekuńczego:

- skierowano 17 wniosków o pozbawienie władzy rodzicielskiej (przeprowadzono 62 postępowania),
- skierowano 3 pozwy o podwyższenie alimentów (przeprowadzono 27 postępowań).

Ponadto w oparciu o przepisy ustawy *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* z dnia 26 października 1982r. przeprowadzono 21 postępowań, nie kierowano wniosków do Sądu o nałożenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

3. Kuratorzy zawodowi I i II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonujący Orzeczenia w Sprawach Karnych

Kuratorzy zawodowi podejmowali działania w ramach realizacji Programu oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024-2030 poprzez:

– współpracę z podmiotem realizującym program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w szczególności poprzez bieżącą wymianę informacji oraz przekazywanie wszystkim kuratorom zawodowym i społecznym informacji dotyczących terminów i zasad realizacji programu w 2025 roku: sierpień - listopad

– kierowanie do udziału w programie osób, wobec których sąd orzekł obowiązek probacyjny uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych, a także osób skazanych za przestępstwa związane z przemocą wobec osób najbliższych;

– monitorowanie przebiegu uczestnictwa sprawców w programie poprzez systematyczny kontakt i wymianę informacji z osobami prowadzącymi oddziaływania;

– występowanie do sądu z wnioskami o ustanowienie obowiązku uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych w przypadkach uzasadnionych charakterem czynu oraz sytuacją sprawcy.

Podejmowane działania mają na celu zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc, ograniczenie ryzyka ponownego naruszenia porządku prawnego oraz wzmocnienie ochrony osób doznających przemocy.

4. Areszt Śledczy w Radomiu

W okresie od stycznia do grudnia 2025 roku w Areszcie Śledczym w Radomiu w ramach programów edukacyjno – korekcyjnych zrealizowano trzy programy specjalistyczne oparte na modelu ART. W w/w programach uczestniczyło 24 skazanych.

5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radomiu

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec osób stosujących przemoc domową podejmowała następujące działania:

- 87 osób skierowano na badania przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- 42 osoby doznające przemocy motywowano do zgłaszania się do miejsc, gdzie mogą uzyskać specjalistyczną pomoc,
- 70 osób doznających przemocy kontaktowała się GKRPA.

- biegłe sądowe wydały 66 opinii w sprawie uzależnienia,
- 45 osób zmotywowano do udziału w programie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową,
- skierowano 71 wniosków do Sądu, w tym w 21 przypadkach wystąpiono do Sądu Rejonowego w Radomiu, III Wydział Rodzinny i Nieletnich o wgląd w sytuację rodziny,
- skierowano 50 wniosków do Sądu Rejonowego w Radomiu, III Wydział Rodzinny i Nieletnich o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego.

6. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Radomiu

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Radomiu realizował na terenie Radomia zadania związane z obszarem przemocy domowej. W ramach swoich statutowych działań świadczył pomoc osobom doznającym przemocy domowej, pomoc ukierunkowaną na zmianę zachowań, postaw, prowadzącą do poprawy sytuacji życiowej a w konsekwencji ustania przemocy. Prowadzona interwencja kryzysowa obejmowała działalność ambulatoryjną i hostelową, prowadzono specjalistyczne poradnictwo, terapię, mediację. Natomiast w stosunku do osób stosujących przemoc domową działania Ośrodka polegały na:

- informowaniu o konsekwencjach działań przemocowych,
- informowaniu organów ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- kierowaniu wniosków do Sądu Rejonowego w Radomiu, III Wydział Rodzinny i Nieletnich o wgląd w sytuację rodziny,
- kierowaniu do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków, celem podjęcia leczenia odwykowego przez osoby stosujące przemoc.

Celem działania Ośrodka w 2025 roku było możliwie szybkie i sprawne przywrócenie podopiecznym zdolności prawidłowego funkcjonowania. To oznaczało, że Ośrodek podejmował różne formy pomocy umożliwiające ofiarom przemocy i ich rodzinom wspieranie ich w przezwyciężaniu trudnej sytuacji związanej z doznawaniem przemocy, z którą nie byli w stanie sobie poradzić bez wsparcia z zewnątrz.

7. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomiu

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomiu zajmuje się obsługą administracyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Miasta Radomia. Zgodnie z Regulaminem Zespołu Interdyscyplinarnego przy Zespole Przeciwdziałania Przemocy funkcjonowały stałe grupy diagnostyczno – pomocowe, w skład których wchodzili pracownicy socjalni, psychologowie, dzielnicowi, przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawiciele oświaty, służby zdrowia, kuratorzy sądowi oraz przedstawiciele innych instytucji, specjaliści w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta" osoby stosujące przemoc domową wzywane były na posiedzenie grupy diagnostyczno - pomocowej. W 2025 roku odbyło się 1566 spotkań grup, podczas których zostało wypełnionych 218 formularzy „Niebieska Karta – D", odnoszących się do osób

stosujących przemoc domową. Podczas spotkań osoby stosujące przemoc były pouczane o konsekwencjach prawnych wynikających ze stosowania przemocy wobec osób najbliższych, a także były zobowiązywane do podjęcia leczenia odwykowego, czy też udziału w Programie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc.

8. Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia

W 2025 roku Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Radomiu ul. Reja 30 przyjęła na terapię 1047 pacjentów uzależnionych i 300 osób współuzależnionych. Udzielono: 480 porad lekarskich, 55 porad psychologa i 8553 porady przez terapeutę uzależnień. Poradnia realizuje program terapii dotyczących sprawców przemocy oraz ofiar przemocy podczas sesji indywidualnych oraz grupowych. Na zajęciach grupowych z destrukcji pacjenci mogą dowiedzieć się na temat przemocy oraz omawiane są indywidualne przypadki.

Podsumowanie

Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc stanowi integralną część systemu przeciwdziałania przemocy domowej, który funkcjonuje na terenie Gminy Miasta Radomia. Wyłącznie podejmowanie kompleksowych działań wobec osób doznających przemocy, jak również osób stosujących przemoc daje możliwość skutecznego oddziaływania, a w konsekwencji prowadzi do wyeliminowania przemocy i jej skutków.

Stosowanie odpowiednich oddziaływań edukacyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc pozwala na redukcję agresji, kształtowanie umiejętności komunikacji, budowanie relacji partnerstwa i szacunku wobec bliskich oraz nabywanie umiejętności radzenia sobie z własną złością i agresją. Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych jest zatem niezbędny w podejmowaniu działań, mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zmniejszenie jej negatywnych następstw w życiu rodzinnym oraz społecznym.